

מחזור הזמנים - גיליון פתיחת שנת הלימודים תשפ"ד

למנהלי בטיחות וקב"טים של מוסדות חינוך ברשויות המקומיות ובבעלויות

מה בגיליון:

- [אבטחה וביטחון](#)
- [בטיחות](#)
- [מעונות יום](#)
- [שעת חירום](#)
- [כבאות והצלה לישראל](#)
- [טיולים ופעילויות חוץ](#)
- [הכשרות והדרכות](#)
- [מידע מארגון בטרם](#)
- [לקחים ותובנות מאירועים חריגים](#)

קב"טים ומנהלי בטיחות יקרים,

גיליון זה עומד בסימן ההיערכות לפתיחת שנת הלימודים תשפ"ד, הבאה עלינו לטובה. תמצאו בו קישורים למסמכי עזר, לכרטיסי מידע, לחוזרי מנכ"ל ועוד, שמטרתם לסייע לכם במעקב אחר ההכנות והפעולות המתבצעות בימים אלה לקראת פתיחת השנה.

תוכלו להשתמש בחומרים אלה במסגרת הדרכות, ביקורים וסיורים המתבצעים בשטח, עם אנשי החינוך, רכזי הבטיחות הבית-ספריים ומנהלות הגנים.

בברכת שנת לימודים בטוחה לכולנו!

קישורים שימושיים:

- [פורטל רשויות ובעלויות](#)
- [חוזרי מנכ"ל בתחומי ביטחון, בטיחות ושעת חירום](#)
- [תיבת דוא"ל ייעודית לשאלות בנושאי בטיחות, ביטחון ושעת חירום](#)
- [מערכת לבחירת פעילויות חוץ והוראות הבטיחות שלהן](#)
- [מאגר גיליונות מחזור הזמנים](#)

לצפייה מיטבית מומלץ לפתוח את הקובץ במחשב

אבטחה וביטחון

היערכות לפתיחת שנת הלימודים תשפ"ד – הנחיות ביטחון, בטיחות וחירום

לקראת פתיחת שנת הלימודים, יש לבצע בבתי הספר, בגני הילדים ובמעונות יום סדר פעולות בכדי להיערך בדרך נכונה ומקצועית לשמירה על ביטחונם ושלומם של התלמידים והילדים. בדף זה תוכלו לקרוא על הפעולות שיש לבצע בתחילת שנת הלימודים.

מסמכים ועדכונים

- [חברת היערכות לפתיחת שנת הלימודים – הנחיות ביטחון, בטיחות וחירום](#)
- איגרת היערכות לשנת הלימודים בגני הילדים בנושא ביטחון, בטיחות וחירום – [בעברית](#) | [בערבית](#)
- איגרת היערכות לשנת הלימודים במעונות היום בנושא ביטחון, בטיחות וחירום – [בעברית](#) | [בערבית](#)
- מצגות הדרכה להיערכות לקראת פתיחת שנת הלימודים (כלי עזר משלים למסמך היערכות):
 - בתי הספר – [מצגת פתוחה](#) | [סגורה](#)
 - גני הילדים – [מצגת פתוחה](#) | [סגורה](#)
 - מעונות יום – [מצגת פתוחה](#) | [סגורה](#)
 - היערכות למצבי חירום בפנימיית – [מידע על היערכות לחירום וביטחון בפנימיית עבור רכז הביטחון בפנימייה](#)

צוות חירום בית ספרי (צל"ח)

צל"ח הוא צוות קבוע בבית הספר, המתמנה מבעוד מועד, ותפקידו לנהל את הפעילות הארגונית, החינוכית והטיפולית הקשורה במצבי חירום. צוות החירום פועל במצבי משבר ובעיתות חירום, במהלכם ולאחריהם. מנהל בית הספר ימנה בעלי תפקידים לצל"ח ולהכין תיק צל"ח. ניתן להסתייע במדריכות היחידה להתמודדות במצבי לחץ וחירום של שפ"י. למידע נוסף בנושא הקמת צוות חירום בית ספרי: [חברת הטמעת הצל"ח בבית הספר – 2022](#) | [מצגת שמירת כשירות](#)

רפואת חירום ועזרה ראשונה

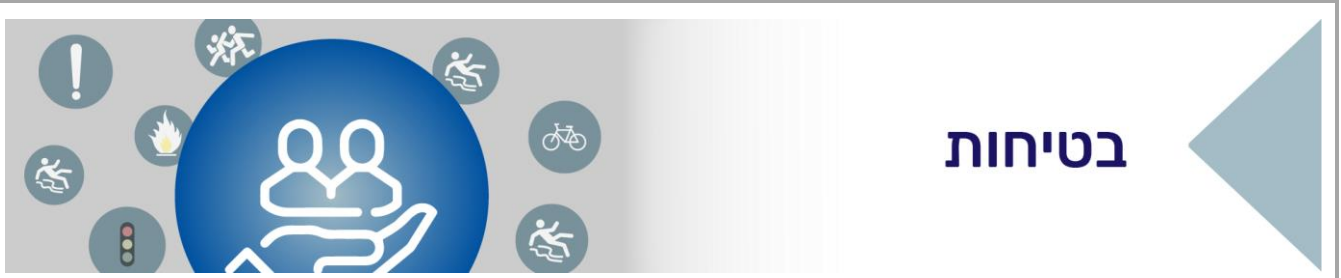
יש להיות בקיאים בכל הקשור לבריאות ורפואת חירום (תיקי עזרה ראשונה, מכשירי החייה, מזרקי אפינפרין, נוהל פינוי תלמידים בעת פציעה וכו') כמפורט בפורטל מוסדות חינוך – [רפואת חירום ועזרה ראשונה](#).

[פורטל רשויות ובעלויות - דף ביטחון ואבטחה במוסדות חינוך](#)

[חזרה לתוכן העניינים](#)

היערכות המוסד החינוכי לפתיחת שנת הלימודים יש לבצע בבתי הספר פעולות בטיחות מקצועיות לשמירה על ביטחון ושלום התלמידים. ניתן להשתמש [בטבלת עזר](#) המסייעת למנהלים בניהול הבטיחות הבית-ספרית, בדרכים, ובטיחות במהלך טיולים. כמו כן, חובה [להחזיק מזרק אפינפרין](#) בבתי הספר במקרים של אלרגיה מסכנת חיים.

מבדקי בטיחות במוסדות חינוך מבצעים ע"י הרשות המקומית/בעלות. המבדקים הם כלי ניהולי מקיף לשמירת בטיחות וצמצום סיכונים. המשרד פיתח [רשימות בקרה מקצועיות](#) ותהליך בדיקה מובנה ושיטתי לבדיקת הבטיחות הפיזית במוסדות (בתי ספר, גני ילדים, פנימיות, כפרי נוער). בדיקות אלו מבוצעות ע"י עורכי מבדק מוס"ח מקצועיים ומוסמכים.

דיווח אישורי מוכנות/בטיחות שנתיים קב"טי מוס"ח יזינו [במערכת אישורי מוכנות שנתיים](#), את האישורים לאותם מוסדות שעברו הליך הכנה ואושרו לפתיחת שנת הלימודים ברשות המקומית/בעלויות. יש להוסיף מסמך מאשר חתום לכל מוסד. הכניסה למערכת תתבצע עם הזדהות (למשתמשים רשומים אין צורך להזדהות שוב). בעלי הרשאות הם הקב"ט הרשותי ומנהל הבטיחות. לקבלת הרשאה: למלא [טופס בקשת הרשאה](#) ולהעלות בפנייה מקוונת בדף [הרשאות למערכת המשרד](#).

ניהול שגרת הבטיחות בבית הספר הוא המרכיב והפעולה המרכזית לשמירת אקלים ותרבות תומכת בטיחות. שגרת הפעילות בבית הספר כוללת את המרכיבים הבאים:

- כניסה ויציאה בטוחה למוסד החינוכי
- תפקוד מורים תורנים
- הגדרת אחראי לכל פעילות, אירוע מיוחד רב משתתפים
- תחקור ובדיקה והפקת לקחים באירועים חריגים
- היכרות ושימוש במאגרי המידע של המשרד בחומרים מקצועיים.

בטיחות בהפסקות מעל 60% מהתאונות בבית הספר קורות בהפסקות. התלמידים נשמרים על ידי צוות בית הספר ותלמידים תורנים. [מידע נוסף בטיחות בהפסקות](#).

מינוי ועדת בטיחות בית-ספרית מטרת הוועדה: טיפול שוטף ומשותף לקידום הבטיחות במוסד, ולקיום שגרת בטיחות בו. בתחילת שנת הלימודים יש לכנס את הוועדה ולהנחות אותה לפעולה בהתאם. [לשימושכם: סרטון](#) | [כרטיס מידע](#) | [תבנית סיכום לדיון וועדת בטיחות בית ספרית](#) (קובץ להורדה) | [חוזר מנכ"ל ניהול שגרת הבטיחות בבית הספר](#)

שירותי עזרה ראשונה

בכל פציעה ופגיעה שאינה מסכנת חיים יש חובה להתקשר למוקד הייעודי *2326 או 1-700-55-00-96.

גם בעקבות פגיעה ללא תסמינים יש להתקשר למוקד הייעודי *2326 או 1-700-55-00-96.

המוקד פועל בין השעות 07:30–16:00 בכל ימי הלימוד הרשמיים של המגזרים השונים. למידע נוסף, ראו כרטיס מידע – שירותי עזרה ראשונה: [עברית](#) | [ערבית](#)

להלן הנחיות לכל הקשור למענה [לרפואת חירום ועזרה ראשונה בבתי הספר ובגנים](#): [עזרה ראשונה במעונות](#), [תיק עזרה ראשונה](#), [מכשיר החייאה בבית הספר](#).

בטיחות בתשתיות מוסדות חינוך מוסדות החינוך נדרשים לבצע תיקונים ובנייה במהלך הלימודים. פעולות אלה עלולות להוביל לסיכון בטיחותי וביטחוני לתלמידים ולצוות החינוכי. על מנת להכיר ולפעול על פי הנחיות הבטיחות הייעודיות, יש להיכנס לסעיף "[עבודות בניה ושיפוצים במהלך לימודים בבית הספר](#)" המעודכן בחוזר "[סידורי בטיחות במבני במוסדות חינוך](#)".

- [מתקני ספורט ובטיחות בחינוך הגופני](#) – מתקני ספורט במוסד החינוכי נדרשים לעמוד בתקני בטיחות ותחזוקה מקצועית על מנת למנוע תאונות ולשמור על יציבותם.
- [מתקני משחק](#) – פעילות תוך שימוש במתקני משחק היא חלק משגרת הפעילות בבתי הספר ובגן הילדים. עם זאת, מתקני המשחק עלולים להיות מסוכנים אם לא נבחר במתקנים בטוחים ונתחזק אותם בהתאם. [מנחה לבחירת מתקני משחק](#) | [מתקנים שאינם עומדים בתקן](#)
- [ארונות ומדפים](#) – חובה לקבע ארונות, מדפים ואביזרים נוספים לקיר ולבצע ביקורות פיזיות ליציבותם.

דגשים והמלצות לידיעה ולהיערכות רב-שנתית

להלן נושאים שיש לקחת בחשבון בעת היערכות ותכנון לטווח ארוך:

כרטיס מידע מצעים לחצרות גני ילדים	מצעים לחצרות גני ילדים - מסמך שנועד להציג, להנחות ולספק מידע חיוני ואובייקטיבי בדבר היתרונות והחסרונות של סוגי המצעים השונים בשטח החצר.
כרטיס מידע בנושא תקן לריהוט לגני ילדים (ת"י 709)	תקן 709 לריהוט בגני ילדים ובבתי ספר יסודיים - מצורף מסמך לחידוד הידע והחשיבות בשימוש ויישום בתקן ישראלי 709 לריהוט במוסדות חינוך.
קווים מנחים להתקנת דלתות העומדות בתו תקן 6185 חובת התקנת דלתות תו תקן 6185 במבני חינוך חדשים	תקן 6185 מכללי דלתות למוסדות חינוך - מצורפים מסמכים בנושא.

[בדיקת מתקני כדורסל](#)

מתקני כדור סל- מעצם ייעודם, חייבים מתקני כדורסל לעמוד ביציבות כנגד כוחות רבים הפועלים עליהם. לכן נדרשת תחזוקה טובה, ובדיקות בטיחות סדורות, מקצועיות ורציפות, שבאמצעותן ניתן למנוע תאונות ופגיעות.

בטיחות בחומרים מסוכנים וטכנולוגיה כוללת מגוון רחב של נושאים: בטיחות בסדנה/בית מלאכה, בטיחות בעבודות מוסך, בטיחות בעבודה עם מכונות לעיבוד מתכת או עץ, בטיחות בעבודות בציוד חשמלי, ועוד.

- חוזר בטיחות [הבטחת הבטיחות במעבדה](#) (פורסם חדש מעודכן בימים אלו)
- חומרי עזר: [בטיחות במקצועות הטכנולוגיה והמלאכה, מעבדות ועוד](#) | [טופס בקרת בטיחות במעבדה](#) | [חברת ניהול בטיחות במעבדות במוסד החינוכי](#) | [ארגון מחסן החומרים](#) | [סוגי מנדפים במעבדה](#) | [התמודדות עם אירועי פיזור כספית](#)
- רשימות חשובות: [חומרים לשימוש תחת הגבלות](#) | [חומרים הבטוחים לשימוש](#) | [חומרים האסורים לשימוש](#)
- סרטונים: [ניהול הבטיחות במעבדות מדעים](#) | [התנהלות בטוחה במעבדות](#)

[פורטל רשויות ובעלויות - דף בטיחות במוסדות חינוך](#)

[חזרה לתוכן העניינים](#)

מידע לגבי ילדים

לקיחה והבאת ילדים לגן, סעיף (6) שעודכן לאחרונה מתוך [נוהלי הבטיחות בגן הילדים](#) הוראת קבע ח' באדר תשפ"ג,

01 במרץ 2023:

- 6.1 הבאת הילדים והכנסתם לגן בבוקר והחזרתם אחרי שעות הלימודים מפתח הגן לביתם היא באחריותם של ההורים.
- 6.2 ההורים לא יקדימו להביא את ילדיהם לגן לפני שעת הפתיחה, ולא יאחרו לקחתם אחרי סיום הלימודים. הודעה להורים בנושא זה תישלח על ידי מנהלת הגן עם הילדים בתחילת שנת הלימודים. כמו כן יינתן לכך דגש באספת ההורים לקראת פתיחת שנת הלימודים.
- 6.3 לא בא איש מהמשפחה ללוות את הילד לביתו, תשאיר אותו מנהלת הגן ברשותה או ברשות הסייעת עד להגעת אחד ההורים או מישהו מטעמם.
- 6.4 הורים המבקשים לאפשר לילדם ללוות את אחיו הצעיר בסיום יום הלימודים יתבקשו לאשר זאת בכתב.
- 6.5 בתחילת שנת הלימודים יש להבהיר להורים שעליהם לעדכן את צוות הגן במקרה שילדם נעדר.
- 6.6 מנהלת הגן אינה רשאית לשחרר את הילדים ולשלחם לפני השעה שנקבעה על ידי משרד החינוך. אם קיים הכרח מוצדק לשחרר את אחד הילדים לפני הזמן הקבוע, יבוא לקחתו ההורה או מי מטעמו שיש לו אישור של ההורים.
- 6.7 איסור השימוש בגן הילדים כמקום מפגש: חל איסור שגן הילדים ישמש מקום מפגש לחלוקת זמני שהות, קרי הסדרי ראייה. אין להפריע למהלך יום הלימודים השוטף בגן בכל דרך שהיא, לרבות בשיחת טלפון.

[חזרה לתוכן העניינים](#)

[בפורטל רשויות ובעלויות חינוך](#) תוכלו למצוא את כל המידע הדרוש בנושא זה- כיצד להגיש בקשה לרישיון קבוע או זמני לפתיחת מעון יום, תחומי הפיקוח של משרד החינוך, כולל פיקוח על הבטיחות ועמידה בדרישות הבטיחות הקפדניות להבטחת שלומם ובריאותם של הפעוטות, אכיפת חוק המצלמות, רישום פלילי, הפקת סמל ארגון וסמל מעון, הכשרת צוותים בתחום החינוך-טיפול והבטיחות, הגשת בקשות בתחום הבינוי, ועוד.

- [רישוי מעונות יום לפעוטות](#)
- [בטיחות במעונות יום](#)
- [הכשרה מקצועית של כוח אדם במעונות](#) (הכשרות עזרה ראשונה והתנהלות בטוחה)

בנוסף, [אוגדן הנחיות להפעלת מעון יום לפעוטות](#) מנגיש את [הוראות חוק הפיקוח על מעונות יום לפעוטות](#), התשע"ט-2018 ותקנותיו לכלל מפעילי מעונות היום לפעוטות. האוגדן כולל הוראות נוספות למפעילים שקיבלו הכרה ו"סמל מעון" מטעם משרד החינוך.

- [מבדקי בטיחות במעונות יום: רשימה מנחה במעון יום לגיל הרך](#) | [רשימה מנחה במעון יום פרטי](#)
- [חוק המצלמות ובדיקת רישום פלילי: לצפייה במפגש](#) | [למצגת ההדרכה](#)
- [הכשרות עזרה ראשונה והתנהלות בטוחה במעונות יום – לצפייה במפגש](#) | [למצגת ההדרכה](#)
- [הוראת שעה להצבת בודק בטחוני](#)

למידה מאירועי בטיחות:

- [פציעה כתוצאה מנפילת מסנן אוויר](#)
- [מיגון שערים לבטיחות ילדים](#)
- [פציעה ממנעול](#)

[דף בטיחות במעונות יום](#) | [דף היערכות למצבי חירום במעונות יום](#)

[דף הכשרה מקצועית של כוח אדם במעונות](#)

[חזרה לתוכן העניינים](#)

היערכות לפתיחת שנת הלימודים תשפ"ד – הנחיות ביטחון, בטיחות וחירום

לקראת פתיחת שנת הלימודים, יש לבצע בבתי הספר, בגני הילדים ובמעונות יום סדר פעולות בכדי להיערך בדרך נכונה ומקצועית לשמירה על ביטחונם ושלומם של התלמידים והילדים **מסמכים ועדכונים:**

- [חברת היערכות לפתיחת שנת הלימודים – הנחיות ביטחון, בטיחות וחירום](#)
- איגרת היערכות לשנת הלימודים בגני הילדים – [בעברית](#) | [בערבית](#)
- איגרת היערכות לשנת הלימודים במעונות היום – [בעברית](#) | [בערבית](#)
- מצגות הדרכה להיערכות לקראת פתיחת שנת הלימודים:
 - בתי הספר - [מצגת פתוחה](#) | [סגורה](#)
 - גני הילדים - [מצגת פתוחה](#) | [סגורה](#)
 - מעונות יום - [מצגת פתוחה](#) | [סגורה](#)
 - פנימיות - [מידע על היערכות לחירום וביטחון בפנימיות עבור רכז הביטחון בפנימייה](#)
- נוהל ביצוע תרגול סימולטיבי אירועי בטיחות וחירום במעבדות בתי הספר

צוות חירום בית ספרי (צל"ח)

צל"ח הוא צוות קבוע בבית הספר, המתמנה מראש, ותפקידו לנהל את הפעילות הארגונית, החינוכית והטיפולית הקשורה במצבי חירום. צוות החירום פועל במצבי משבר ובעיתות חירום, במהלכם ולאחריהם. מנהל בית הספר ימנה בעלי תפקידים לצל"ח ולהכין תיק צל"ח. ניתן להסתייע במדריכות היחידה להתמודדות במצבי לחץ וחירום של שפ"י. למידע נוסף בנושא הקמת צוות חירום בית ספרי: [חברת הטמעת הצל"ח בבית הספר – 2022](#) | [מצגת שמירת כשירות](#)

תוכניות חינוך לחירום במסגרת תכנית הלימודים

יש לתכנן ולשבץ את ההדרכות שהלן, בהתאם למפורט בחוזרי המנכ"ל:

- [לתלמידי כיתות י' - חילוץ קל בעת רעידת אדמה](#)
- [לתלמידי כיתות י' - הדרכת עזרה ראשונה](#)
- ["יום כתום" - הדרכות פיקוד העורף בבתי הספר היסודיים במסגרת התוכנית הרב-גילית לחינוך לחירום](#)
- [שיעור גאוגרפיה חווייתי בנושא רעידות אדמה והתגוננות מפניה לכיתה ח'](#)

[חברת דיגיטלית להכשרת סגל מתקני הקליטה](#)

[תוכן נוסף - מתקן קליטה מקומי](#)

[חוזר מנכ"ל נוהלי שעת חירום במערכת החינוך - סעיף 13](#)

[כרטיס מידע - חפץ חשוד](#)

בתי ספר המשמשים כמתקני קליטת אוכלוסייה בחירום

כחלק משמירת הכשירות של הצוותים המפעילים את מתקני הקליטה, נדרשים בעלי התפקידים לעבור על לומדה מקצועית, לצורך הבנת משימתם ושמירת כשירותם להפעלה בשעת חירום. בהתאם לחוזר מנכ"ל או להנחיות המחוז, יש לבצע כניסה ללומדה אחת לשנה, **ולא יאוחר מ-1.12**. נתוני הביצוע מועברים למשרד הפנים/אגף פס"ח, ומהווים חלק בלתי נפרד מהגדרת כשירות הרשות המקומית לחירום. [ללומדת פס"ח, כרטיס מידע](#)

[פורטל רשויות ובעלויות - דף היערכות לשעת חירום במוסדות חינוך](#)

כבאות והצלה לישראל

טיפים שימושיים למניעת שריפות בבית

טעינת סוללות ליתיום ללא השגחה- מסוכנת! - מדי שנה נשרפים כ-150 דירות/בתים כתוצאה מטעינה לא בטוחה של סוללות ליתיום לאופניים/קורקינטים חשמליים. [גלויות בטיחות](#)
גלאי עשן מציל חיים - באמצעות התקנה פשוטה ובעלות נמוכה תוכלו למגן את ביתכם ולמנוע נזק לרכוש ולחיי אדם. [גלויות בטיחות](#)
על פי הוראת כבאות והצלה לישראל, בכל מבנה שבו מותקנת מערכת פוטו- ולטאית או לוחות סולאריים יש להציב שילוט מתאים עם דגשי בטיחות וזהירות. לחצו על הקישור: [מערכת פוטו-וולטאית/לוחות סולאריים](#)
סרטון פינוי בית ספר על פי נוהל חפוז בתרחיש שריפה - עברית | כתוביות בערבית

בחגים יוצאות משפחות רבות לטיולים בטבע. חשוב שכולנו נשמור על החיים ועל הטבע לפי ההנחיות הבאות:

- אין להדליק אש ומדורות ביער ובחורש
- מדליקים מנגל רק במקומות המאושרים לכך ע"י הרשויות
- בסיום המנגל יש לדאוג לכיבוי מוחלט של האש והגחלים
- אין להדליק מנגל בסמוך לצמחייה, לכלי רכב, לקווי חשמל ולמבנים

לגלויות בטיחות בנושא טיול בטוח בחג [לחצו כאן](#)

חגי תשרי בפתח ולוחמי האש מציעים לכם איך ליהנות מסוכה בטוחה:

- יש למצוא שטח יציב וישר כדי לבנות עליו את הסוכה
- הסכך צריך להיות ירוק ולא יבש כי סכך יבש נדלק מהר
- מתקינים נורות לד ולא נורות להט רגילות
- עושים שימוש רק כבל מאריך תקני שמתאים לשימוש מחוץ לבית.
- דאגו שכבלי החשמל יהיו מבודדים היטב -זכרו שמגע בין חשמל ומים מסוכן מאוד!
- אסור להדליק נרות בסוכה!
- אסור להכניס מערכות גז לחימום או בישול
- דאגו שפתח הסוכה יהיה פנוי לצורך הימלטות במקרה חירום

לגלויות בטיחות בנושא החגים [לחצו כאן](#)

חג שמח ובטוח!

[חזרה לתוכן העניינים](#)

טיולים ופעילויות חוץ

פתיחת שנת הלימודים בהיבט יציאה לטיולים ולפעילות חוץ

בחודש אלול מתקיימים סיורי סליחות רבים. יש לתאם את סיורי הסליחות מבעוד מועד מול **מוקד טבע**, בהתאם להנחיות המופיעות ב**כרטיס מידע דגשים לתיאום טיולים ופעילויות חוץ** | [כרטיס מידע – TOP 10 "לטיול בטוח"](#)

רשימות בדיקה

לפני יציאה לטיול, יש להשתמש ברשימות הבדיקה הבאות, שסייעו לאחראי הטיול לבצע את כל הבדיקות הנדרשות ויבטיחו את הצלחתו של: [רשימות בדיקה לקראת טיול](#) | [רשימת בדיקה גנרית לטיולים](#)

לומדות הדרכה לאחראי טיול- בעברית ובערבית

- לומדה להיכרות עם בעלי תפקידים- [עברית](#) | [ערבית](#)
- לומדת הכרות עם גורמים מחוץ למוסד החינוכי- [עברית](#) | [ערבית](#)
- לומדת ניהול סיכונים בטיול- [עברית](#) | [ערבית](#)

טיפול באירוע חירום עם תלמידים בטיולים ובפעילות חוץ

לשימושכם נוהל טיפול באירוע חירום עם תלמידים בטיולים ובפעילויות חוץ, הכולל הנחיות לניהול אירוע חירום, פירוט הממשקים בחירום ועוד. [להרחבה, היכנסו למסמך המלא](#)

תכולת תיקי רפואה בפעילויות חוץ- עדכון חשוב!

במסגרת מענה וניהול תחום הרפואה הראשונית בפעילויות חוץ וטיולים, הרינו ליידע אתכם בזאת במספר עדכונים חשובים: אושרה נוכחות פרמדיק במקום רופא בתנאים מסוימים, ועודכנה תכולת תיקי הרפואה בפעילויות חוץ וטיולים. כלל העדכונים מפורטים בכרטיס המידע [מפרט תיקי רפואה לפעילות חוץ](#).

למידה מאירועים חריגים

לקראת פתיחת שנת הלימודים, אנו מבקשים ללמוד מאירועים חריגים שהתרחשו במהלך טיולים בשנה שעברה, לדוגמה:

- **אי הקפדה על נהלי חוזר מנכל טיולים** והנחיות הלשכה לתיאום טיולים
- יציאה לטיול ללא ביצוע ניהול סיכונים למסלול הטיול – ראו לומדת ניהול סיכונים בטיול לעיל.
- **אי התאמת קושי המסלול** ליכולות התלמידים והמלווים.
- **יצירת מרווחים גדולים** בקבוצות במהלך המסלול, ואי הקפדה על השארת מלווים בוגרים בפיצולי שבילים, מה שהוביל למצב בו תלמידים הלכו לאיבוד.
- **אי הקפדה על סדר ומשמעת בטיול**, לדוגמה: עקיפת תלמידים את המדריך, עזיבת תלמידים את הקבוצה ללא אישור, הליכה ללא לבוש מתאים, אלימות בין קבוצות במהלך טיולים, וכדומה.
- **אי הקפדה על משמעת מים** במהלך מסלול, ודיווח מאוחר לחדר מצב טיולים בזמן האירוע.

כדי להימנע מהישנותם של אירועים דומים, יש להקפיד על היערכות מיטבית לטיול, הכוללת **ביצוע תיאום מוקדם**, הכנת **ניהול סיכונים** ותדריכים למסלולי הטיול יחד עם מדריך הטיולים, על הליכה בקבוצה מסודרת שבראשה הולך המדריך ובסוף הטור הולך המאסף, ועל **בדיקת נוכחות התלמידים** בכל שלב בטיול (באמצעות ספירת התלמידים ובדיקה שמית). לשימושכם דפי מידע בטיחות: [פינוי מוסק מנחל עמוד](#) | [נפילת תלמיד בנחל קטלב](#)

[פורטל רשויות ובעלויות - דף ביטחון ובטיחות בטיולים ובפעילויות חוץ בית ספריות](#)

[חזרה לתוכן העניינים](#)

הכשרות והדרכות

הדרכות עזרה ראשונה לעובדי הוראה

מתי עברתם לאחרונה ריענון עזרה ראשונה? רוצים לדעת כיצד להירשם לריענונים?

את כל המידע המעודכן בנושא הדרכות עזרה ראשונה לבעלי תפקידים במוסדות החינוך תוכלו למצוא בדף [עזרה](#)

[ראשונה – קורסי הכשרה והשתלמויות](#)

הדרכות עזרה ראשונה לתלמידי כיתות י'

אגף בכיר לביטחון שעת חירום ובטיחות סביבתית במשרד החינוך, מפעיל הדרכות עזרה ראשונה לתלמידי כיתות י' בבתי הספר בכל רחבי הארץ. ההדרכות מבוצעות באמצעות ארגון מגן דוד אדום בישראל, שזכה במכרז, כחלק מתוכנית

הלימודים השנתית. להרחבה בנושא היכנסו [למסמך המלא](#).

הכשרה מקצועית של כוח אדם במעונות יום

- אגף בכיר לביטחון שעת חירום ובטיחות סביבתית במשרד החינוך, מפעיל קורסים בנושא עזרה ראשונה והתנהלות בטוחה לצוותי מעונות יום. קורסי הכשרה אלה מהווים תנאי לקבלת רישיון למעון, ומקנים ידע הכרחי ומציל חיים. על פי תקנות הפיקוח למעונות יום, נדרשים כל עובדי צוות המעון לעבור קורסים אלה. למידע אודות תהליך ההרשמה, הסילבוסים והחברות המבצעות את ההכשרה, היכנסו לדף [הכשרה מקצועית של כוח אדם במעונות](#) הכשרות עזרה ראשונה והתנהלות בטוחה.

[חזרה לתוכן העניינים](#)

בטרם 25

כבר 25 שנה שומרים על הילדים

ילד עד גיל 9 לא חוצה כביש לבד! למה? מבחינה התפתחותית, פיזית וקוגניטיבית, ילדים מתחת לגיל 9 אינם בשלים להתמודד עם סכנות הכביש. כדי לאפשר לילד ללכת ולחצות לבד בבטחה, יש לבנות תהליך למידה מבוסס התנסות, שיחה ודיון. יש לאפשר לילד ללמוד לקבל לבד החלטות בעת חציית כבישים והליכה בדרך. היעזרו ב**[מדריך המלא לחציה והליכה בטוחים](#)**.

ומה לגבי לחזור לבית ריק?

החל מגיל 9 עד 11, ניתן להשאיר ילדים עד שעתיים לבד בבית. את ההחלטה מתי להשאיר ילד לבד בבית, יש לבחון בהתאם ליכולות הילד. עושים זאת באמצעות תהליך ובו "אבני דרך" המהוות מדד ליכולתו להתמודד עם קבלת החלטות וסיכונים שעלולים להתרחש. את התהליך בונים עם הילד ובהסכמתו כדי שבסופו הילד יקבל על עצמו את האחריות לשלמו (ולשלום הבית) במצבים בהם הוא יישאר לבד בבית. בכל רכישת מיומנות חדשה ועצמאית (להתרחץ לבד, לנעול נעליים, לבשל ואפילו לנהוג) מדובר על תהליך הכשרה ואימון. תפקיד ההורים לכוון את התהליך ולהדריך את הילדים בהדרגתיות עד שיהיו מוכנים לעשות את הפעולה לבד. תהליך ההכשרה מאפשר לילד לרכוש את המיומנות ולבסס אותה ולהורה לזהות את היכולות והקשיים של הילד.

מידע לחטיבת ביניים ותיכון

אופניים וקורקינטים חשמליים נראים כפתרון המושלם לבני הנוער. הם יכולים להגיע בקלות ובמהירות ממקום למקום בלי שיהיו תלויים בהסעות ההורים או בתחבורה ציבורית. זהו פתרון ירוק, המונע זיהום אוויר ונשמע כמעט טוב מכדי להיות אמיתי. יש רק בעיה אחת: מדובר בכלי קטלני שעלול להיות מסוכן במיוחד. מאז כניסתם של האופניים והקורקינטים החשמליים לחיינו, אנחנו רואים זינוק אדיר בתאונות דרכים במעורבות הכלים החשמליים. החוק קובע כללים מאוד ברורים לרכיבה על אופניים וקורקינטים חשמליים. הגבלות החוק נכתבו בדם, ונועדו להגן על הרוכבים ומשתמשי הדרך האחרים. חשוב להכיר את דרישות החוק ולזכור כי מי שלא פועל על-פיו עובר על החוק ומעמיד בסיכון את עצמו ואת האחרים. קראו והעבירו מידע לילדים ולהורים על נסיעה **[בטוחה באופניים וקורקינטים חשמליים](#)**.

גני ילדים

פעמים רבות המעבר לגן ערייה בסביבות גיל 3, מעלה שאלה על מעבר לבוסטר, מתוך מחשבה על נוחות ויעילות. הנחיית הבטיחות של ארגון בטרם וארגוני בטיחות ברחבי העולם היא להמשיך להשתמש במושב בטיחות/ בוסטר רצועות פנימיות כמה שיותר זמן, ולא לעבור לבוסטר לפני שהילד מגיע למשקל של לפחות 18 ק"ג, הגיל אינו קובע במקרה זה. מרבית הילדים מגיעים למשקל המותר בגיל 5 לערך.

במידה ומושב הבטיחות/בוסטר רצועות מאפשר שימוש עד משקל גבוה יותר, מומלץ להמשיך בכך. בזמן תאונה חגירה ברצועות של מושב הבטיחות/ בוסטר רצועות פנימיות יוצרת חלוקת אנרגיה על פני מספר נקודות אחיזה בגוף ומפחיתה את עוצמת הפגיעה, בהשוואה לשימוש בבוסטר בו נחגרים בחגורת הרכב. ניתן להמשיך להשתמש במושב הבטיחות כל עוד רצועות מושב הבטיחות בהן חוגרים את הילד יוצאות מהחריץ שמעל/ גובה לכתפי הילד וגב מושב הבטיחות גבוה מגובה אוזניו של הילד.

[חזרה לתוכן העניינים](#)

לקחים ותובנות מאירועים חריגים שאירעו לאחרונה- יוני-יולי 2023

תיאור האירוע	לקחים	מידע
אירוע של חנק מגוף זר של תלמידה עם זיהוי מצב מצוקה ע"י חברה וטיפול היימליך יעיל ע"י מורה.	<ul style="list-style-type: none"> יש להקפיד על ערנות עם הכרה וזיהוי של סימני מצוקה יש להכיר את שיטת היימליך לעזרה ראשונה לחנק יש להכיר את דרכי קריאה לעזרה ופינוי 	<p>כרטיס מידע – הצלת חיי ילד שנחנק באכילה</p>
אירוע של הכשת נחש של תלמיד בזמן משחק בחצר ביה"ס. התלמיד ניגש למורה ופונה מיידית לביה"ח.	<ul style="list-style-type: none"> מודעות התלמידים והמורים מסייעת למענה מהיר וצמצום נזקים. יש להיות ערני בתקופות החמות. יש להקפיד על ניקיון החצר והמבנה. 	<p>כרטיס מידע הכשות נחשים</p>
אירוע אלרגיה בביה"ס עם זיהוי של מצב מצוקה, טיפול מידי ע"י מנהלת ופינוי לביה"ח	<ul style="list-style-type: none"> יש לוודא כי הצוות מכיר סימנים למצבי מצוקה של אלרגיה ואת השימוש במזרק אפיפן. יש לוודא שמזרק אפיפן נמצא במקומו בארונות הדפיברילטור. 	<p>כרטיס מידע אלרגיה</p>
אירועים של שריפות במוסדות חינוך	<ul style="list-style-type: none"> יש להקפיד על בטיחות מכשירים חשמליים יש להשגיח על קרבה של מכשירים חשמליים כמו טוסטר, מיקרו וקומקום לחומרים מתלקחים כמו נייר ושמן יש להיות ערניים במקרה של עבודות שיפוץ ובניה במוס"ח וליד המוס"ח. יש להשגיח על תופעות של תלמידים וילדים המשחקים במציתים וגפרורים יש להיות ערניים לשריפות חומרים או צמחייה יבשה ליד המוס"ח יש להקפיד על ציוד והנחיות כיבוי והצלה בטיולים יש להיות ערניים לשריפות חורש 	
היערכות לגלי חום ופגיעות חום בביה"ס, בטיולים ובפעילויות חוץ	<ul style="list-style-type: none"> הכירו את בעלי הרגישויות בכיתה. יש להקפיד על זמינות של מי שתיה. המליצו על ביגוד מתאים. בד קל, צבע בהיר, רפוי ולא הדוק. בחרו אזורים מוצללים ומאווררים בחרו בשעות הנכונות ביממה לפעילות מאומצת. אפשרו הפסקות תכופות בפעילות. הכירו את התסמינים של עקת חום, תשישות חום ומכת חום, היו ערניים במיוחד לתפקוד הילדים. 	<p>כרטיס מידע פעילויות בעומס חום כבד</p>

[חזרה לתוכן העניינים](#)

